

τὴν ἐκλογὴν τοῦ νέου Συμβουλίου, νὰ ὀρισθῆ δὲ ἀπὸ τοῦδε ἡμέρα πρὸς συζήτησιν τῆς Ἐκθέσεως καὶ μεταρρυθμίσιν τοῦ τῆς Ἐταιρίας ὀργανισμοῦ. Πρῶτερον δὲ ὁ κ. Στ. Δραγούμης ἐδήλωσεν ὅτι πρὸ πολλοῦ ἀπέσχε τῶν συνεδριάσεων τοῦ Συμβουλίου παραιτηθεὶς διὰ τὴν μὴ γενομένην τροποποίησιν τοῦ ὀργανισμοῦ, δὲν ἐννοεῖ δὲ νὰ συμμετάσχη καὶ τοῦ λοιποῦ καὶ παρακαλεῖ τοὺς ἐταίρους νὰ μὴ τὸν ἐκλέξουν.

Ἡ συζήτησις διήρκεσε πολὺ ἄνευ ἀποτελέσματος, ὁ δὲ Προεδρεύων καίπερ πλεονάκις κηρύξας τὴν λῆξιν αὐτῆς καὶ καλέσας τὴν συνέλευσιν κατὰ τὸ 10^{ον} ἄρθρον τοῦ Ὄργανισμοῦ νὰ ἀποφανθῆ ἐὰν ἀποδέχεται ἢ μὴ τὴν γνώμην τῆς πλειονοψηφίας τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ νὰ προβῆ ἢ μὴ εἰς τὰς ἀρχαιρεσίας καὶ μὴ ἀκούσιμος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν δωδεκάτην τῆς μεσημβρίας.

ΕΚΘΕΣΙΣ

τῆς ἐλεγκτικῆς ἐπιτροπείας ἐπὶ τῶν πεπραγμένων
ἐν τῇ ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῇ Ἐταιρίᾳ
κατὰ τὸ 1893, ἀναγνωσθεῖσα τῇ 13 Μαρτίου 1894.

Ἀξιότιμοι ἐταῖροι,

Ψῆφῳ ὑμετέρῳ κληθέντες πρὸς ἔλεγχον τῶν κατὰ τὸ λῆξαν (1893) ἔτος πεπραγμένων ἐν τῇ Ἐταιρίᾳ ἡμῶν κατενοήσαμεν ὅτι ἀναλαμβάνομεν ἔργον ὀχληρὸν. Ἡ ἔρευνα καὶ γνώσις τέως ἀγνώστων πραγμάτων γεννᾷ ἀληθῶς χαρὰν παρὰ τῷ ἐρευνητῇ, λαμβάνοντι ἀφορμὴν νὰ μάθῃ πολλὰ καὶ χρήσιμα. Ὁ ἔλεγχος ὁμῶς πεπραγμένων ὑπ' ἀνδρῶν ἐπὶ μακρὸν ἀσχολουμένων ἔν τι

ἔργῳ καὶ αἱ πιθαναὶ ἐλλείψεις ἢ καὶ κατάδηλοι παραβάσεις οὐ μόνον τὸν ἔρευνητὴν λυποῦσιν ἀλλὰ καὶ τοὺς ἑταίρους, τοὺς δ' ἐλεγχομένους καθιστῶσι δυσμενεῖς. Ἀληθῆ ταῦτα, εἵχομεν ὁμως καθῆκον νὰ ἀναδεχθῶμεν τὸ τοῦ ἐλέγχου ἔργον ἐφ' οἴφδηποτε κινδύνῳ, διότι, ἂν πᾶς ἑταῖρος διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἀπεῖχε τοῦ ἔργου, ἠδύναντο νὰ μένωσιν ἀνεξέλεγκτα τὰ τῆς ἑταιρίας ἡμῶν.

Τὸν ἐλεγχον ἠδυνάμεθα καὶ ἡμεῖς νὰ περιστείλωμεν, ὡς συνήθως ἐγίνετο κατὰ τὸ παρελθόν, ἐν τοῖς ἐτησίοις λογαριασμοῖς τῆς ἑταιρίας, ὅπερ καὶ ἀκοπώτερον καὶ μᾶλλον ἀκίνδυνον, ἀλλ' ὁ ἀπλοῦς καὶ ξηρὸς τῶν λογαριασμῶν ἐλεγχος δὲν ἄγει ἀσφαλῶς εἰς τὴν ἀλήθειαν. Οἱ λογαριασμοὶ τῆς ἑταιρίας, ὡς προτίθενται ἡμῖν, δὲν ἔχουσι θεμελιώδη τινὰ βάσιν καὶ ἀφετηρίαν, δὲν στηρίζονται ἐπὶ καθορισμοῦ τινος ἐσόδων καὶ ἐπὶ προϋπολογισμοῦ ἐξόδων, εἶνε ἀπλῆ ἀντιγραφὴ ἀπὸ τῶν λογιστικῶν βιβλίων, ἡ δὲ παραβολὴ τῶν λογαριασμῶν πρὸς τὰ βιβλία δὲν ἀποδεικνύει πραγματικὴν ἀλήθειαν, εἶνε ἀπλῆ σύγκρισις πρὸς ἑαυτὸ ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος. Ἄν τὰ ἔσοδα καὶ ἐξοδα ἦσαν καθωρισμένα, τότε βεβαίως ἠδύνατο νὰ ἐξευρεθῇ ἡ ἀλήθεια διὰ τῆς ἀντιπαραθέσεως τῶν λογαριασμῶν καὶ τῶν βιβλίων πρὸς ἐκεῖνα. Διὰ τοῦτο ἡ ἀπλῆ τῶν λογαριασμῶν ἔρευνα δὲν ὀδηγεῖ εἰς τὴν ἀλήθειαν καὶ ἐπομένως ἡμεῖς τὴν ἀλήθειαν ζητοῦντες ἀνεσκάψαμεν εἰς τὸ δυνατόν βάθος τὰ γενόμενα δι' ὄλου τοῦ ἔτους καὶ μετὰ προσοχῆς ἔρευνησαντες συνελέξαμεν τὰ ἀνευρεθέντα καὶ δὴ τὰ μᾶλλον σπουδαῖα, ἃ προσάγομεν ὑμῖν σήμερον, ἵνα τὴν δυνατὴν ἀλήθειαν μαθόντες ἀποφασίσσητε ὅ,τι ἂν κρίνητε λυσιτελὲς τῇ ἑταιρίᾳ.

*Ὁ ἰσολογισμὸς, ὡς ὑπεβλήθη ἡμῖν, δὲν εἶνε πιστὸν καὶ ἀκριβὲς ἀπεικόνισμα τῆς ἀληθοῦς τῆς ἑταιρίας καταστάσεως. Τοιοῦτοι ἰσολογισμοὶ εἶχον σπουδαιότητα ἐν παλαιαῖς χρόνοις, ὅτε ἡ ἡμετέρα ἑταιρία ἐν νηπιῳδαὶ καταστάσει διατελοῦσα ὑλικῶς ἦν λίαν εὐέλεγκτος, σήμερον ὁμως, ὅτε καὶ ἡ ἑταιρία ἠνδρώθη ὑλικῶς διὰ τοῦ λαχείου, ἐπιβάλλεται ἐν τοῖς ἰσολογισμοῖς πλήρης, ἀκριβῆς καὶ ἐπιστημονικὴ ἐκθεσις. Πᾶσα ἑταιρία σχετιζομένη μετὰ χρηματικῆς διαχειρίσεως διακρίνει ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐνεργητι-

κόν και παθητικόν και άφ' έτέρου άναλελυμένης τās μερίδας τών έσόδων και έξόδων, ούτω δέ διά τής εξισώσεως εκάστης δεόντως καταφαίνεται ή αλήθεια. Είς τόν στοιχειώδη τούτον κανόνα όφείλει νά υποβληθῆ και ή ήμετέρα εταιρία ώς πρός τήν χρηματικήν διαχείρισιν, άσχέτως πρός τό έπιστημονικόν μέρος, άφοϋ εκατοντάδας χιλιάδων δραχμών έτησίως είσπράττει και δαπανά κατά τόν ίσολογισμόν. Διά τοιούτου ίσολογισμού οϋ μόνον ή άληθής τής εταιρίας περιουσία δηλοϋται και έν τῷ ὄλῳ και έν τῷ μέρει, αλλά και αι δαπάναι καταφαίνονται πρός άληθῆ λογοδοσίαν τών υπολόγων, άλλως ή αλήθεια μένει κεκρυμμένη και δυσεύρετος. Τοιούτο έλάττωμα περιβάλλει τόν προσαχθέντα ίσολογισμόν και δέν δύναται δι' αύτοϋ και μόνον νά εξευρεθῆ εύχερως ή αλήθεια. Τα άμέσως λεχθησόμενα θα δικαιώσωσι τόν ίσχυρισμόν ήμῶν.

Κάτωθι τοϋ ίσολογισμού τών έσόδων και έξόδων εύρίσκετε άναγεγραμμένην τήν κατάστασιν τής περιουσίας τής εταιρίας τήν 31 Δεκεμβρίου 1893. Έν τῇ άναγραφῇ ταύτῃ άπασα ή άκίνητος τής εταιρίας περιουσία φέρεται έν σωρῷ άτάκτως έρριμμένων πραγμάτων, ὡστε οϋδέν διακρίνεται· διότι τί νά διακρίνη τις, όταν βλέπη « οικόπεδα, οικίαι κ.λ.π. έν 'Αθήναις, Κηφισία κ.λ.π. ; » οϋδέν· έν τοίς λογιστικοίς άπαγορεύονται τὰ κ.λ.π. κ.λ.π., πρέπει τὰ πάντα νά είνε σαφῆ, πλήρη και συγκεκριμένα. Τα άκίνητα άνάγκη νά άναγράφωνται και έν τῷ καθολικῷ και έν τῷ ίσολογισμῷ έν εκάστον ίδιχ μετὰ τής αξίας, ίνα συγχρόνως δίδῃ λόγον τής διά τό άκίνητον δαπάνης ό υπολόγος και ίνα γνωρίζωνται τοίς εταιρίοις συγκεκριμένως τὰ άκίνητα, φυλαττομένων έν ίδίῳ φακέλλῳ τών τίτλων. Ταϋτα είνε τὰ κανονικά ή εταιρία ὁμως ήμῶν έξαιρεΐται τοϋ κανόνος, φαίνεται άγνοούσα τήν έαυτῆς άκίνητον περιουσίαν και τήν δαπάνην τής προσκτῆσεως ταύτης, δι' ὃ οϋδαμοϋ έν βιβλίῳ τινι καταγράφει τὰ κτηθέντα και κτώμενα και έχει πρὸ αύτῆς τοιαύτην πλημμελῆ άναγραφῆν τών άκινήτων, έξ ἧς οϋδέν δύναται νά νοήση τις οϋδὲ νά εξελέγξῃ. Τήν σπουδαίαν ταύτην ἔλλειψιν διέγνω και ή τοϋ παρελθόντος έτους 1892 έξελεγκτική επιτροπεία και συνέστησε τήν σύνταξιν άκριβοϋς κτηματολογίου, τὸ

δὲ συμβούλιον ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς α' Μαρτίου 1893 (Πρακτικῶν 1892 σελ. 81) ἀποδεξάμενον τὴν σύστασιν ἀπεφάσισεν ἐπὶ λέξει τὰδε « α' νὰ συντάσσηται τοῦ λοιποῦ ἀναλυτικώτερος ὁ ἰσολογισμός, σημειουμένων διακεκριμένως τῶν κτημάτων, νὰ γίνῃ δὲ καὶ κτηματολόγιον ἐν γένει, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν οἰκοδομῶν τῶν μουσείων ». Αὕτη ἡ ληφθεῖσα καὶ δημοσιευθεῖσα ἀπόφασις· ἀλλ' ἔμεινε χάρτης, διότι αὐτὸ τὸ οὕτως ἀποφάσισαν συμβούλιον μετέβαλε γνώμην καὶ ἄλλα μετὰ μῆνας ἕνδεκα ἀπεφάσισεν· ἀκούσατε· τῇ β' Φεβρουαρίου 1894 τὸ αὐτὸ συμβούλιον παρασκευαζόμενον πρὸς λογοδοσίαν ἀπεφάσισεν ἐπὶ λέξει τὰ ἐξῆς· « Μετὰ ταῦτα ὁ κ. Νικολαΐδης εἶπε· τὸ προσεχὲς Σάββατον θὰ εἶνε ἔτοιμος ὁ ἰσολογισμός, ἵνα ὑποβληθῇ εἰς τὸ συμβούλιον καὶ ὕστερον τυπωθῇ. Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὰ ἀκίνητα κτήματα τῆς ἐταιρίας θὰ σημειωθῶν ἐν αὐτῷ περιληπτικῶς, ὅπως μέχρι τοῦδε ἐγίνετο, ἀλλὰ κατάλογος κτημάτων ὑπὸ τοῦ ταμίου δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ γίνῃ, διότι δὲν γνωρίζει τὰ κτήματα ὁ ταμίαις. Ἐρρήθησαν ἐπὶ τούτων πολλά. Ὁ γραμματεὺς εἶπεν, ὅτι οὔτε νὰ ἀναιρέσῃ τὴν γνώμην τοῦ ταμίου δύναται ἐντελῶς, οὔτε τὴν παραδέχεται, ὅτι δηλ. εἶνε τοῦ γραφείου τῆς ἐταιρίας τοῦτο ἔργον. Μετὰ πολλὰ ἀπεφασίσθη ὑπὸ τοῦ συμβουλίου νὰ ρηθῇ ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ γραμματέως συντασσομένη νῦν ἐπετείῳ λογοδοσίᾳ ὅτι ἡ τοῦ κτηματολογίου κατασκευὴ ἀπαιτεῖ χρόνον καὶ ἐγένετο μὲν προκαταρκτικὴ ἐργασία δι' αὐτὸ θὰ συνεχισθῇ δὲ ἀπὸ τὸ προσεχὲς συμβούλιον ». Ἐκ τούτου φαίνεται ὅτι τὸ συμβούλιον ἀνέθηκεν, ὡς προσῆκε, τῷ ταμίᾳ τὴν σύνταξιν τοῦ κτηματολογίου, οὗτος δὲ μετὰ πάροδον ἐνὸς ἔτους εἶπεν ὅτι ἀγνοεῖ τὰ κτήματα καὶ ἀρμόδιος πρὸς σύνταξιν τοῦ κτηματολογίου εἶνε ὁ γραμματεὺς, ὃς οὔτε ἀνήρσεν οὔτε ἐδέχθη τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ ταμίου, συνεφώνησεν ὅμως καὶ ἀνέγραψεν ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς λογοδοσίας τὰς ἀνωτέρω δικαιολογίας καὶ τὸ ἀποτέλεσμα εἶνε ὅτι οὔτε κτηματολόγιον ἔχομεν καὶ ἀγνοοῦμεν τὰ κτήματα τῆς ἐταιρίας, οὔτε ἰσολογισμὸν ἀναλελυμένον.

Ἄλλη τῆς ἐταιρίας σπουδαία περιουσία, ἡ βιβλιοθήκη, δι' ἣν δεκάδες ὄλαι χιλιάδες δραχμῶν ἐδαπανήθησαν, παραλείπεται ὅλως ἀπὸ τοῦ ἰσολογισμοῦ. Τὴν σπουδαιότητα τῆς περιουσίας

ταύτης διέγνω και ἡ τοῦ 1892 ἐλεγκτικὴ ἐπιτροπεὶα καὶ ἠτή-
σατο τὴν ἀναγραφὴν ταύτης ἐν τῷ ἰσολογισμῷ, ἀπεδέξατο τοῦτο
τὸ συμβούλιον καὶ διὰ τῶν ἀποφάσεων τῆς α' καὶ ιγ' Μαρτίου
1892 ὤρισεν ἐπὶ λέξει «*να ἀναγράφηται ἐν τῷ ἰσολογισμῷ τὸ
διὰ τὴν βιβλιοθήκην ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς ἐταιρίας δαπαρηθὲν
ποσὸν εἰς ἀγορὰν βιβλίων καὶ δετικά, διακρινομένων τῶν ἀπὸ
δωρεᾶς προερχομένων*» Ἡ ἀπόφασις αὕτη, χαρακτηρισθεῖσα ἀξία
πολλοῦ λόγου, ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ τεύχει τῶν πρακτικῶν τοῦ
1892 πρὸς χαρὰν τῶν ἐταίρων καὶ ἡσυχίαν τῶν μεταρρυθμίσεις
ζητούντων μεμψιμοίρων. Σὺν τῷ χρόνῳ ὁμως μεταβάλλονται
πάντα, δι' ὃ καὶ ἐν τῷ πρακτικῷ τοῦ συμβουλίου τῆς β'. Φε-
βρουαρίου 1894 εὐρίσκομεν ἐπὶ λέξει τάδε, «*προτάσει τοῦ κ.
Νικολαΐδου, Ε', ἐπειδὴ ἡ ἐξέυρεσις τοῦ ποσοῦ τοῦ δαπαρηθέντος
δι' ἀγορὰν βιβλίων, ἀφ' ἧς ἐποχῆς εἶνε δυνατὸν νὰ γίνῃ ἀπαι-
τεῖ χρόνον, νὰ ρηθῆ ἐν τῇ λογοδοσίᾳ, ὅτι ἀναβάλλεται ἡ ση-
μειώσις τοῦ ποσοῦ τῶν προτέρων ἐτῶν ἐν τῷ ἰσολογισμῷ*». Ἀρ-
κούμεθα εἰς τὴν ἀνακοίνωσιν ταύτην, ἧς ἀποτέλεσμα εἶνε ὅτι
ἀπλῆ σημειώσις τῆς δαπάνης δὲν κατωρθώθη νὰ συνταχθῆ ἐντός
ἐνὸς ἔτους καὶ οὐδὲν γινώσκομεν περὶ βιβλιοθήκης.

Ἡ τοῦ 1892 ἐλεγκτικὴ ἐπιτροπεὶα εὐλόγως παρετήρησε τότε
ὅτι καὶ τὰ ἀπομένοντα τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐφημερίδος τεύχη ἀ-
ποτελοῦσι μέρος τῆς περιουσίας τῆς ἐταιρίας καὶ πρέπει νὰ ἀνα-
γράφωνται ἐν τῷ ἔτησίῳ ἰσολογισμῷ. Ἡ παρατήρησις καὶ σύ-
στασις αὕτη τῆς ἐπιτροπεΐας ἐκείνης ἔμεινεν ἀνεκτέλεστος, ἐνῶ
καὶ τὰ ἀπομένοντα τεύχη ἔπρεπε νὰ ἀναγραφῶσιν ἐν τῇ περιου-
σίᾳ καὶ αἱ ἀποκείμεναι ἐκεῖ δεσμίδες χάρτου πρὸς τύπωσιν τῆς
ἐφημερίδος ἐν τῷ ἀρξαμένῳ ἔτει καὶ πολλαὶ εἰκόνες οὐ μικρᾶς
ἀξίας προπαρασκευασθεῖσαι διὰ τὰ δημοσιευθησόμενα τῆς ἐφη-
μερίδος τεύχη. Δὲν εἶνε δὲ μικρὰ ἢ διὰ τὴν ἐφημερίδα δαπάνη,
ὥστε νὰ παροραῖται καὶ νὰ μὴ ἀναγράφηται τὸ ἐκ ταύτης μένον
ἀπώλητον, ἀρκεῖ νὰ μάθωμεν ὅτι διὰ τὴν τῆς Γ'. περιόδου μό-
νον ἐδαπανήθησαν δρ. 94,853,95. ἑκατὸν περίπου χιλιάδες
δραχμῶν, ἀνθ' ὧν οὐδὲν σημειοῦται ἐν τῇ περιουσίᾳ τῆς ἐταιρίας.
Πλὴν τούτων τὰ πρὸ πολλοῦ δαπάνη τῆς ἐταιρίας ἀγορασθέντα
ἀντὶ χιλίων δραχμῶν τυπογραφικὰ στοιχεῖα ἀρχαικοῦ τύπου διὰ

τάς δημοσιευομένας ἐπιγραφὰς παρεδόθησαν τῷ τυπογράφῳ καὶ δὲν φαίνονται οὐδαμοῦ, καὶ ταῦτα εἶνε περιουσία τῆς ἐταιρίας καὶ πρέπει νὰ ἀναγράφωνται.

Καὶ τὰ ἐπιπλα καὶ σκευή, καὶ αἱ προσκτώμεναι ἀρχαιότητες δι' ἀνευρέσεως ἢ ἀγορᾶς ἢ δωρεᾶς, τὰ νομίσματα καὶ πάντα τὰ σκευή εἶνε περιουσία ἢ μᾶλλον τὸ σπουδαιότερον τῆς περιουσίας τῆς ἐταιρίας μέρος. Πάντα ταῦτα ἔπρεπεν ἀπ' ἀρχῆς νὰ ἀναγράφωνται ἐν τῇ περιουσίᾳ, ἵνα φαίνηται ἡ πρόοδος καὶ ἡ σπουδαιότης τῆς ἐργασίας, διὰ δὲ τῆς παραδόσεως καὶ δωρεᾶς τούτων πρὸς τὸ ἐθνικὸν μουσεῖον νὰ καταφανῇ ὅποια καὶ ὅποσα προσήνεγκεν ἡ ἐταιρία ἡμῶν, ἀνθ' ὧν ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ Κράτους συνδρομῶν ἠθικῶν ἢ ὑλικῶν.

Ταῦτα κεφαλαιώδη περὶ τῆς περιουσίας τῆς ἐταιρίας, ἡ ὅποια ἔλλιπέστατα καὶ ἀορίστως ἀναγράφεται ἐν τῷ ἰσολογισμῷ καὶ οὐδαμοῦ ἐν ἰδίῳ τῆς περιουσίας βιβλίῳ ἢ τῷ καθολικῷ, ὥστε ἀπομένει ὄλως ἄγνωστος αὕτη, ὅπερ οὐχὶ ὀρθόν. Προβαίνομεν νῦν εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων.

Ἐν τῇ ἐρεύνη ταύτῃ παρετηρήσαμεν ὅτι τὰ λογιστικὰ τῆς ἐταιρίας βιβλία, ἅτινα εἶνε δύο, διακρινόμενα κατ' εἶδος ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς, εἶνε γεγραμμένα κατὰ μέθοδον ἰδίαν μὴ διπλογραφικὴν, δι' ἧς καὶ μόνης οὐδὲν λανθάνει καὶ τὰ πάντα εὐχερῶς ἀνευρίσκονται. Τὸ καθολικὸν τῆς ἐταιρίας βιβλίον μόνον τὸ ὄνομα φέρει καθολικοῦ, διότι οὔτε κατ' ἐπιστημονικὴν τινὰ τάξιν καὶ ἀκριβείαν εἶνε κατανενημεμέναι αἱ μερίδες, οὔτε κατέχει ἐκάστη μερίς ἴδιον φύλλον δι' ἕκαστον ἔτος, ἀλλὰ καὶ ἀτάκτως εἶνε ἀναγεγραμμένα αἱ μερίδες καὶ ἔλλιπῶς καὶ τὸ σπουδαιότατον πάντων ἀναγράφονται ἐν τῇ αὐτῇ σελίδι μερίδες τριῶν ἐτῶν, ὅπερ πρωτότυπον καὶ πρωτοφανές. Τὸ ἡμερολόγιον, τὸ καὶ καθημερινὸν λεγόμενον, ἀναπληροῖ καὶ τὸ βιβλίον ταμείου, δὲν γράφεται κατὰ τὴν ὀρθὴν διπλογραφικὴν μέθοδον καὶ ἄλλας πλημμελείας παρουσιάζει. Τριῶν βιβλίων ἔχομεν ἀνάγκην, διπλογραφικῶς καὶ ἐν πάσῃ ἀκριβείᾳ τηρουμένων, α'.) τοῦ ταμείου, ἐν ᾧ τὸ πρῶτον ἀναγράφονται πᾶσα εἰσπραξις καὶ πᾶσα πληρωμὴ, β.) τοῦ ἡμερολογίου, ἐν ᾧ διπλογραφικῶς ἀναγράφονται ἐκ τῶν στοιχείων πᾶσαι αἱ δοσοληψίαι ἀντιπαραβαλλόμεναι πρὸς τὰ ἐν

τῷ βιβλίῳ ταμείου καὶ γ'.) τοῦ καθολικοῦ, ἐν ᾧ δι' ἐπιστημονικῆς διαιρέσεως καὶ κατανομῆς τῶν μερίδων πασῶν γίνεται καθ' ὠρισμένον χρόνον ἢ ἀναγραφή. Διὰ τῶν τριῶν τούτων βιβλίων, κλειομένων κατ' ἔτος, γίνεται ὁ ἰσολογισμός, ἐξακριβοῦται πᾶσα εἰσπραξις καὶ πᾶσα πληρωμή, γίνεται ἡ ἐπαλήθευσις καὶ συντάσσεται ὁ ἐτήσιος ἰσολογισμός. Ἄνευ τοιούτων βιβλίων, διπλογραφικῶς τηρουμένων, ἀδύνατον νὰ ἐξακριβωθῇ εὐχερῶς καὶ ἀσφαλῶς ἡ διαχείρισις.

Πρὸ δὲ τῆς ἐπὶ μέρους ἐρεύνης τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τάσσομεν τὰς ἐπομένους γενικὰς παρατηρήσεις. Γνωστὸν τοῖς πᾶσιν ὅτι πρὸ τῆς ἀρχῆς ἔτους τινὸς οἱ διευθύνοντες ἐταιρίαν τινὰ ἢ διαχείρισιν καθόλου ἔχουσι καθήκον νὰ βεβαιώσωσι τὰ ἔσοδα τοῦ ἐπομένου ἔτους καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τούτων νὰ προϋπολογίσωσι τὰ ἔξοδα· ὁ ἀκριθὴς ὑπολογισμὸς τῶν ἐσόδων φέρει εἰς δαπάνας ὀρθὰς καὶ λελογισμένας, ἄνευ τοῦ ἀκριβοῦς συσχετισμοῦ καὶ τῆς βεβαιώσεως ἐσόδων καὶ ἐξόδων εἰσπράττεται ὅ,τι ἂν δοθῇ καὶ πληρόνεται ὅ,τι ἂν ζητηθῇ. Ὁ πίναξ τῶν ἐσόδων καὶ ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων εἶνε ἡ βάσις, ἐφ' ἧς δύναται νὰ γίνῃ ὑπὸ τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπείας ἡ πραγματικὴ ἐξέλεξις τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ ἔτους, ἄνευ τῶν δύο τούτων δὲν ὑπάρχει βάσις, δὲν ὑπάρχει ἀφετηρία, δὲν ὑπάρχει ὄρος συγκρίσεως, ὡς εἴπομεν, καὶ ὁ ἔλεγχος εἶνε τυπικός. Ἐὰν ἔχωμεν προϋπολογισμὸν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, δυνάμεθα νὰ ἐξακριβώσωμεν τί εἰσπράχθη καὶ τί καθυστερεῖται, διὰ τί ἡ καθυστέρησις καὶ ἂν θὰ εἰσπραχθῇ ἢ διαγραφῇ ἀπὸ τῶν εἰσπρακτέων τοῦ ἐπομένου ἔτους· ἐπίσης θὰ ἀνεύρωμεν τί ὀρθῶς ἔδαπανήθη καὶ εἶνε ἐγκριτέον καὶ τί κατὰ παράβασιν καὶ ὑπέρβασιν καὶ τίς ὁ καταλογιστέος. Ὁ προϋπολογισμὸς ὁ ἀληθὴς ρυθμίζει πᾶσαν δαπάνην, διακωλύει πᾶσαν ὑπέρβασιν καὶ τηρεῖ οἰκονομικὴν εὐρωστίαν, ἄλλως ἐπέρχεται νόσος καὶ..... θάνατος, ἂν μὴ καταβληθῇ ἡ προσήκουσα θεραπεία.

Ἐν πάσῃ διαχειρίσει, δημοσίᾳ ἢ ἰδιωτικῇ, κατὰ τὴν λῆξιν ἐκάστου ἔτους γίνεται ἔλεγχος τοῦ ταμείου καὶ βεβαιοῦται ὑπὸ τῶν πρὸς τοῦτο τεταγμένων τῶν ὑπόλοιπων, κλειομένων τῶν βι-

βλίων τοῦ ἔτους, οὕτω καὶ ἐπαλήθευσις τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων γίνεται καὶ αἱ διαχειρίσεις διακρίνονται κατὰ τὰ ἔτη.

Ἐναντίον τῶν καθολικῶν τούτων κανόνων, τῶν παντὶ διαχειριστῇ ἐπιβεβλημένων, δὲν ἔχομεν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐταιρίᾳ οὔτε προϋπολογισμόν τινα οὔτε ἐπίσημόν τινα τοῦ ὑπολοίπου τῆς 31 Δεκεμβρίου βεβαίωσιν. Αἱ εἰσπράξεις γίνονται ἄνευ βάσεως καὶ αἱ δαπάναι ἄνευ ὑπολογισμοῦ, τοῦτο εἶνε ἀληθῶς ἀκατανόητον καὶ κατ' εἶδος πρωτότυπον. Οὔτε ὑπὸ τῆς συνελεύσεως οὔτε ὑπὸ τοῦ συμβουλίου ἐγένετο ὑπολογισμός καὶ προϋπολογισμός, τὰ ἔσοδα λαμβάνονται ὅταν δοθῶσι καὶ αἱ δαπάναι ἐγκρίνονται ὅταν συντελεσθῶσι. Διὰ τοῦτο καὶ ὑπεύθυνος οὐδεὶς φαίνεται. Πλάνη καὶ μεγίστη πλάνη εἶνε τὸ λεγόμενον ὅτι ἐν τῇ ἐταιρίᾳ ἡμῶν δὲν χωρεῖ προϋπολογισμός, τοῦτο δύνανται νὰ τὸ λέγωσιν οἱ διατελοῦντες ἐν τελείᾳ ἀγνοίᾳ τῶν διαχειρίσεων. Ὁ προϋπολογισμός εἶνε δυνατός καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐταιρίᾳ καὶ ἀπαραίτητος, ἵνα τεθῇ φραγμός καὶ κώλυμα πάσης ὑπερβασίας. Πολλάκις καὶ ὑπὸ πολλῶν ὑπεδηλώθη ἡ ἀνάγκη προϋπολογισμοῦ ἀλλ' ἀπεκρούσθη ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων, τὰ δὲ ἀποτελέσματα τῆς ἄνευ προϋπολογισμοῦ διαχειρίσεως θὰ ἴδωμεν ἐν τοῖς ἐπομένοις.

Κεφάλαιον ἐσόδων. Τὰ ἐν τῷ ἰσολογισμῷ ἀναφερόμενα ποσὰ ἐσόδων δὲν ἠδύναντο νὰ διαφέρωσιν ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς βιβλίοις ἀναγεγραμμένων, δὲν δηλοῦται ὅμως καὶ ἂν ταῦτα ἦσαν τὰ εἰσπρακτέα ἢ καὶ ἄλλα καὶ διὰ τί δὲν εἰσπράχθησαν. Πρῶται ἀναγράφονται αἱ τακτικαὶ τῶν ἐταίρων συνδρομαὶ τοῦ 1893, ἀνερχόμεναι εἰς δρ. 4024, τούτων αἱ χίλια δραχμαὶ εἶνε συνδρομὴ τοῦ Ἐθνικοῦ μας Πανεπιστημίου καὶ ἔπρεπε νὰ γράφωται διακεκριμένως ἀπὸ τῶν ἄλλων, προερχομένων ἀπὸ συνδρομὰς τῶν ἐταίρων, ἀλλὰ καὶ τούτων δρ. 45.90 (ἀποδ. 14, 89, 92 καὶ 95) προσέρχονται ἐκ πωλήσεως τευχῶν τῆς ἐφημερίδος τῆς Β' περιόδου καὶ ἐξ ἐπιστροφῆς δικαιωμάτων ἐταίρου γράψαντος διατριβὴν τινα ἐν τῇ ἐφημερίδι, αἱ δραχμαὶ αὗται πρέπει νὰ ἀφαιρηθῶσιν ἀπὸ τῶν τακτικῶν συνδρομῶν καὶ νὰ προστεθῶσιν εἰς τὰ ἀπὸ τῆς ἐφημερίδος, οὕτω δὲ ἀπομένουσιν ἐκ τακτικῶν συνδρομῶν τῶν ἐταίρων δρ. 2978.10. Εἰς ταύτας πρέπει νὰ προστεθῶσι δραχμαὶ δεκαπέντε, ἐτησίᾳ συνδρομὴ τοῦ

εταίρου και νῦν ἐλεγχοῦ κ. Ἰ. Μαρκοπούλου, ἧς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 176 τῆς 16 Δεκεμβρίου 1893 ἀποδείξεως κατέβαλε τὴν ἐτησίαν συνδρομὴν, ἀλλὰ δὲν εἰσῆχθη εἰς τὸ ταμεῖον οὐδ' ἐνεγράφη ἐν τῷ ἡμερολογίῳ αὕτη. Αἱ συνδρομαὶ αὗται νῦν 2993.10 ἐν ὄλθῳ καθὼς ἀναγράφονται ὡς συνδρομαὶ τοῦ 1893, διότι τοιαῦται εἶνε μόνον δρ. 1704.15, αἱ ἄλλαι δὲ εἶνε τοῦ 1892, μία συνδρομὴ τοῦ 90, μία τοῦ 91, μία τεσσάρων ἐτῶν και μία τοῦ 1899, ἐν ἄλλαις ἀποδείξεσι δὲν σημειοῦται ἔτος και ἄλλαι εἶνε ὄλως ἀχρονολόγητοι. Πλὴν τῶν ἀταξιῶν τούτων παρατηροῦμεν ὅτι γίνεται παράβασις ἀσύγγνωστος τῶν θεμελιωδῶν λογιστικῶν διατάξεων. Πᾶς ὑπόλογος ὀφείλει νὰ εἰσάγη ἀμέσως εἰς τὸ ταμεῖον πᾶν ἔσοδον ληφθέν, ὁ κανὼν οὗτος ὁ θεμελιώδης, ἡ παράβασις τοῦ ὁποίου συνεπάγεται ἄμεσον ἔκπτωσιν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς και καταδιώξιν ποινικὴν, δὲν τηρεῖται. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 1 ἀπόδειξις, δηλοῦσα τὴν ἀρχὴν τῆς εἰσπράξεως, φέρει χρονολογίαν 28 Δεκεμβρίου 1892, αἱ ἐκ συνδρομῶν εἰσπράξεις τῆ 21 Ὀκτωβρίου 1893, ὅτε τὸ πρῶτον παρεδόθησαν χρήματα τῷ ταμίᾳ, ἀνῆλθον εἰς δραχμὰς 1635, τούτων παρεδόθησαν τότε διὰ μιᾶς δρ. 1000 (ἀπόδ. 40), ἐκρατήθησαν ἐπομένως ὑπὸ τοῦ εἰσπράκτορος δρ. 635, ἐνῶ ὄφειλεν ὁ ταμίας τοῦλάχιστον τότε νὰ θεωρήσῃ τὸ βιβλίον τοῦ εἰσπράκτορος και νὰ λάβῃ ἅπαν τὸ εἰσπραχθέν. Τὸ ὑπόλοιπον μετὰ τῶν μετὰ ταῦτα εἰσπραχθέντων παρεδόθη τῇ τελευταίᾳ τοῦ ἔτους ἡμέρᾳ. Τοῦτο και ἔκτροπον και ἐπικίνδυνον εἶνε.

Ἄλλο ἄτοπον εἶνε ὅτι αἱ ἀποδείξεις τοῦ 1892 διακόπτονται τῇ 27 Δεκεμβρίου, τῇ 28 Δεκεμβρίου ἄρχονται εἰσπράξεις ἀπὸ ἀριθμοῦ πρῶτου και ἀναγόμεναι εἰς τὴν διαχείρισιν τοῦ 1893, ἐνῶ τὸ ὀρθὸν εἶνε τῇ τελευταίᾳ ἡμέρᾳ τοῦ ἔτους νὰ παραδίδηται τὸ στέλεχος τῶν ἀποδείξεων, ὅπερ θεωρούμενον νὰ φυλάττηται ὡς λογιστικὸν στοιχεῖον ἐν τῷ ἀρχεῖῳ, και ἐν νέῳ βιβλίῳ και διὰ νέου ἀριθμοῦ νὰ γίνηται ἀρχὴ εἰσπράξεων ἀπὸ τοῦ ἐπομένου ἔτους, αἱ δὲ εἰσπράξεις τοῦλάχιστον καθ' ἑβδομάδα νὰ παραδίδωνται τῷ ταμίᾳ. Πᾶσα ἄλλη ἐνέργεια εἶνε ἀσύγγνωστος και ἐπικίνδυνος πλὴν τῆς ἐκ τοῦ τόκου ζημίας.

Ἡ ἔκτακτος συνδρομὴ εἶνε ἐνὸς μόνου τοῦ Ζαφ. Ζαφειροπού-

λου ἐκ δρ. 2000 καὶ ἔπρεπε νὰ ἀναγράφηται διακεκριμένως καὶ πρὸς τιμὴν καὶ πρὸς εὐγνωμοσύνην, αἱ δὲ 21.90 εἶνε ἐπιστροφή δικαιομαμάτων συγγραφείως διὰ διατριβὴν ἐν τῇ ἑφημερίδι, ἐπομένως κακῶς χαρακτηρίζονται ὡς ἔκτακτος συνδρομῆ καὶ ἀναγράφονται ἐν τῷ κεφαλαίῳ τούτῳ, κανονικὸν εἶνε νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς ἑφημερίδος, ἵνα ἀφαιρεθῶσιν ἀπὸ τῶν ἐξόδων ταύτης ὡς μὴ πληρωθεῖσαι.

Ἡ εἰδικὴ συνδρομὴ τῶν 960 δραχμῶν, οὕσα τοῦ δημοσίου ἀπέναντι προκαταβαλλομένων ὑπὸ τῆς ἐταιρίας διὰ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Πειραιεὶ ἀρχαιοτήτων, ἔπρεπε νὰ ἀναγράφηται ἐπίσης διακεκριμένως καὶ ἀντιστοίχως πρὸς τὰ τοιαῦτα ἔξοδα. Ἀγνοοῦμεν δὲ διὰ τί βραδέως τόσον (τὸν Νοέμβριον λήγοντα) εἰσεπράχθη ἡ συνδρομὴ αὕτη.

Ἡ ἀναγραφὴ τῶν ἀπὸ τῶν χρεωγράφων τόκων καὶ τῶν ἀπὸ τῆς Τραπεζῆς μερισμάτων πρέπει νὰ γίνηται μετὰ διακρίσεως τῆς ἐξαμηνίας, τὸ ὅποῖον δὲν γίνεται οὐδ' ἐν τῷ ἡμερολογίῳ πλὴν τῶν διὰ τὰς λαχειοφόρους. Οὕτω καὶ διάκρισις ἐσόδων κατὰ τὰ ἔτη γίνεται καὶ ἐξακριβωσις τοῦ χρόνου τῆς εἰσπράξεως. Πλὴν τούτου ὁ ταμίης ἔχει παρ' ἑαυτῷ πεφυλαγμένην ὁμολογίαν (σκριπ) εἴκοσι λιρῶν, ἐκ τόκου τοῦ παγίου δανείου, ἀλλ' αὕτη δὲν σημειοῦται ἐν τῇ περιουσίᾳ τῆς ἐταιρίας οὐδὲ ἐν τοῖς ἐσοδοῖς, διὰ τῆς ὑποσημειώσεως ὅτι δὲν εἰσεπράχθη ὁ τόκος τῆς Β' ἐξαμηνίας τοῦ 1893 δὲν αἶρεται ἡ ἔλλειψις αὕτη. Καὶ οἱ τῶν λαχειοφόρων ὁμολογιῶν ἀριθμοὶ πρέπει νὰ ἀναγραφῶσιν ἐν τοῖς βιβλίοις καὶ ἐν τῷ δημοσιευμένῳ ἰσολογισμῷ, δὲν ἀρκεῖ ἡ σημείωσις μόνον ἐν τῇ παρὰ τῷ ταμίᾳ ἀποδείξει τῆς Τραπεζῆς.

Τῶν 56 μετοχῶν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς πρέπει νὰ ἀναγραφῶσι διακεκριμένως αἱ ἐκ δωρεᾶς τοῦ Ρώμα δέκα ἀναπαλλοτρίωτοι μένουσαι.

Τὰ χρεώγραφα εἶνε κατατεθειμένα παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ, ὡς βεβαιοῦται ἐκ τῶν ἐπιδειχθεισῶν ἡμῖν ἀποδείξεων.

Τὸ λαχεῖον διαχειρίζεται ὁ βοηθὸς τοῦ ταμίου λαμβάνων διὰ τὴν πρόσθετον ταύτην ἐργασίαν ἴδιον μισθὸν καὶ ποσοστὰ ἐν τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων ἀπὸ τῶν πωλουμένων γραμματίων. Τὸ λαχεῖον εἶνε ὁ σπουδαιότατος τῆς ἐταιρίας πό-

ρος, ἂν μὴ ὁ μόνος, διότι δι' αὐτοῦ εἰσάγονται εἰς τὸ ταμεῖον καθαρὰ ἑκατὸν περίπου χιλιάδες δραχμῶν ἐτησίως, δίκαιον ἐπομένως καὶ ὀρθὸν ἢ διαχειρίσις τοῦ λαχείου νὰ ἐπισπᾶται σύντονον τὴν προσοχὴν καὶ τοῦ συμβουλίου καθόλου καὶ τοῦ ταμίου ἰδίᾳ καὶ τῆς ἐλεγκτικῆς ἐπιτροπείας. Καὶ ὅμως ὁ ταμίας ἰσχυρίζεται ὅτι οὐδεμίαν ὑπέχει εὐθύνην διὰ τὴν διαχείρισιν ταύτην ἀλλ' εὐθύνεται ὁ διαχειριστὴς μόνος. Τὸν τοιοῦτον ἰσχυρισμὸν δὲν εὐρίσκομεν ὀρθὸν καὶ ἔχομεν γνώμην ὅτι ὁ ταμίας εὐθύνεται διὰ πᾶσαν τῆς ἐταιρίας χρηματικὴν διαχείρισιν καὶ δὴ τὴν τοῦ λαχείου, ὁ διαχειριστὴς εἶνε ὑπάλληλος τῆς ἐκλογῆς τοῦ συμβουλίου, ἐὰν οὗτος φέρῃ μόνος τὴν εὐθύνην, τότε πρέπει νὰ κανονισθῶσι τὰ καθήκοντα τούτου καὶ νὰ ζητηθῆ ἀνάλογος ἐγγύησις. Ἐκτὸς τῶν γενικῶν τούτων παρατηροῦμεν καὶ τὰ ἐξῆς. Διὰ τὴν διαχείρισιν τοῦ λαχείου ὑπάρχει ἓν καὶ μόνον βιβλίον, ἐν ᾧ ἀναγράφονται ἄνω μὲν ἐκάστου φύλλου ἢ διαχειρίσις τῶν δύο ἐξαμηνιῶν τοῦ 1892, καὶ κάτω ἢ τῶν τοῦ 1893, ἢ δὲ ἀναγραφή περιορίζεται εἰς τὸ ποσὸν τῶν σταλέντων γραμματίων καὶ εἰς τὴν βεβαίωσιν τῆς παραλαβῆς, πότε καὶ διὰ τίνος τρόπου ἐστάλησαν τὰ χρήματα, πότε εἰσπράχθησαν καὶ εἰσῆχθησαν εἰς τὸ ταμεῖον τῆς ἐταιρίας, ταῦτα δὲ ἀναγράφονται, συνάγονται ἐκ τῶν φακέλων τῆς ἀλληλογραφίας καὶ ἐκ τῶν ἀποδείξεων τῆς παραδόσεως πρὸς τὸν ταμίαν. Ἐκ τῆς ἐξετάσεως τούτων φαίνεται ὅτι ἡ ἀποστολὴ χρημάτων ἐκ πωλήσεως γραμματίων τῆς Α' ἐξαμηνίας ἤρξατο ἀπὸ Ἰανουαρίου 1893, καὶ ὅτι τὸ πλεῖστον ἀπεστάλη πρὸς τὸν διαχειριστὴν τὸν Μάρτιον καὶ Ἀπρίλιον, μέρος δὲ καὶ τὸν Μάιον, τὴν τελευταίαν Κυριακὴν τοῦ ὁποίου γίνεται ἡ Α' κλήρωσις, τὸ δὲ μεγαλῆτερον ποσὸν τῶν εἰσπράξεων τούτων ἐκ δρ. 45,286.63 εἰσάγεται εἰς τὸ ταμεῖον τῆς ἐταιρίας τῇ 1 Ἰουλίου ὁμοίως καὶ αἱ ἀπὸ τῶν γραμματίων τῆς Β' ἐξαμηνίας εἰσπράξεις ἄρχονται ἀπὸ Ἰουλίου μηνὸς καὶ περατοῦνται τὸν Νοέμβριον, τὴν τελευταίαν Κυριακὴν τοῦ ὁποίου γίνεται ἡ Β' κλήρωσις, εἰς δὲ τὸ ταμεῖον τῆς ἐταιρίας εἰσάγεται τὸ ἡμισυ σχεδὸν τῶν ὅλων εἰσπράξεων, δρ. 48,852.90 τῇ 30 Δεκεμβρίου. Ἐκ τούτων ἀποδεικνύεται ὅτι τὰ χρήματα τοῦ λαχείου δὲν εἰσάγονται ἅμα τῇ λήψει εἰς τὸ ταμεῖον ἀλλὰ πολὺ βραδύτερον,

ὅπερ ἔκτροπον, ἐπιζήμιον καὶ κινδυνῶδες. Ἡμεῖς φρονοῦμεν ὅτι πρέπει νὰ ἀρθῶσι τὰ ἔκρυθμα ταῦτα, ὅπερ εὐχερέστατον. Δι' ἐκάστην ἐξαμηνίαν ἢ τὸ πολὺ δι' ἕκαστον ἔτος νὰ κρατῆται ἴδιον βιβλίον μετὰ μερίδων ἰσαριθμῶν πρὸς τοὺς καταναλωτὰς τῶν γραμματίων· ἐν ἐκάστη μερίδι νὰ σημειῶνῆται 1) πόσα γραμμάτια στέλλονται, 2) πόσα διετέθησαν, 3) πότε καὶ εἰς τί νόμισμα ἀπεστάλη τὸ ἀντίτιμον (ἵνα διευκρινίζηται ἡ νομισματικὴ διαφορά τῶν ἀπὸ τοῦ ἐξωτερικοῦ), 4) πότε ἐγένετο ἡ εἰσπραξις καὶ πότε ἡ εἰσαγωγή εἰς τὸ ταμεῖον καὶ 5) πόσα ποσοστὰ ἐκρατήθησαν ὑφ' ἐκάστου πωλητοῦ, ἐπιστρέφοντος τῷ διαχειριστῇ ἀπόδειξιν ἀποκεκομμένην ἀπὸ στελέχους ἰδίου καὶ ἀπεσταλμένην μετὰ τῶν γραμματίων. Διὰ τοῦ ἀπλουστάτου τούτου τρόπου ἐπέρχεται πλήρης τάξις καὶ ἀκριβεία, τὸ χρῆμα δὲν μένει ἀργὸν καὶ ἐν χερσὶ τρίτου καὶ ὁ ἔλεγχος ἀληθής.

Τὰ λοιπὰ ἔσοδα εὐρομεν σύμφωνα πρὸς τὰς ἀποδείξεις, πρὸς ἃς ἐγένετο ἡ παραβολή.

Κεφάλαιον ἐξόδων. Καὶ ἐν τῷ κεφαλαίῳ τούτῳ εὐρίσκομεν τὰς αὐτὰς καὶ μεγαλειτέρας ἀταξίας. Αἱ δαπάναι συνήθως δὲν βασιζονται εἰς προϋπολογισμόν τινα ὑπὸ τῆς συνελεύσεως ἢ ὑπὸ τοῦ συμβουλίου ἐψηφισμένον, ἀλλὰ γίνονται ἄνευ διακανονισμοῦ τινος καὶ γενόμεναι καὶ τετελεσμέναι πλέον διὰ τῶν προκαταβολῶν προσάγονται καὶ ἐγκρίνονται ὑπὸ τοῦ συμβουλίου.

Καὶ ἄλλοτε προὔταθη καὶ ἐγένετο ἀποδεκτὸν νὰ ἀναγράφωνται ἀναλελυμένως τὰ ἔξοδα, ὥστε νὰ καθορᾶται πᾶσα δαπάνη. Τοῦτο καὶ ἀλλαχοῦ εἶνε ἐπιβεβλημένον ἐν δὲ τῇ ἡμετέρᾳ ἐταιρίᾳ, τῇ ἑστερημένῃ παντὸς προϋπολογισμοῦ, εἶνε ἀπαραίτητον, ἀλλὰ δὲν γίνεται δυστυχῶς. Ὀδοιπορικὰ π.χ. καὶ ἄλλαι δαπάναι τίθενται ἐν ταῖς τῶν ἡμερομισθίων καταστάσεσι τῶν σκαφῶν, τὰ ἐπιμίσθια τῶν ἐπιτηρούντων ἐφόρων καὶ οἱ μισθοὶ τῶν ἐφόρων καὶ ἐπιστατῶν ἀποχωρίζονται τῆς εἰδικῆς δαπάνης, αἱ διὰ μουσεῖα δαπάναι συγχωνεύονται μετ' ἀγορᾶς ἀγρῶν, συνεπτυγμένως γράφεται δαπάνη τῆς ἐφημερίδος δρ. 14,007.50 καὶ πᾶς ὑπολαμβάνει ὅτι ἀφορᾷ εἰς δαπάνην χάρτου καὶ τυπωτικῶν, τοῦτο ὅμως δὲν εἶνε ἀκριβές, διότι περιέχεται τριακοντάδραχμον ἐπιμίσθιον μηνιαῖον ἐνὸς ὑπαλλήλου, χιλιοδραχμος περίπου δαπάνη δι' ἐπι-

πλα καὶ σκεύη τοῦ ἰδιαιτέρου γραφείου τῆς ἐφημερίδος. Ἴδου τὰ ἄτοπα ἐκ τῆς ἀναλύσεως τῶν ἐξόδων καὶ τῆς μὴ καταλλήλου τοποθετήσεως. Ἐν τούτῳ ἀνακοινοῦμεν ὅτι ἡ ἀρχαιολογικὴ ἐφημερίς ἐξεδόθη τακτικῶς τὸ 1893 καὶ ἡ διαχειρίσις ταύτης ἦν ἐν τάξει, κρίνομεν ὁμῶς ὀρθὸν νὰ συντάσσεται ὑπὸ τοῦ ἐκδότου ἐτησίᾳ ἔκθεσις περὶ τῆς ἐφημερίδος καὶ νὰ δημοσιεῖται ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς ἐταιρίας. Ἐν τῇ τελείᾳ προσαρτᾶται πίναξ τῆς διαχειρίσεως τῆς ἐφημερίδος τῆς Γ' περιόδου.

Τὰ τοῦ μισθολογίου ὡς πρὸς τοὺς ἐν ἀδείᾳ ἀπουσιάζοντας, τοὺς ἄνευ ἀδείας, τὰ ὁδοιπορικὰ καὶ ἀποζημιώσεις τῶν ἐκτὸς τοῦ τόπου τῆς ὑπηρεσιακῆς διαμονῆς τῶν ἀποστελλομένων μᾶλλον συμφέρει νὰ κανονίζωνται συμφώνως πρὸς τὰ περὶ δημοσίων ὑπαλλήλων κεκανονισμένα. Τηρουμένων τοιούτων διατάξεων δὲν θὰ ἐλάμβανον πλήρη μισθὸν ὑπάλληλοι ἐν ἀδείᾳ διατελοῦντες ἐπὶ μακρόν, δὲν θὰ ἐδίδοτο ἐπιμίσηθια δυσανάλογα πρὸς τοὺς μισθοὺς καὶ ὁδοιπορικὰ ὑπερβολικά, δὲν θὰ ἐδίδοτο εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον μισθός, ἐπιμίσηθιον καὶ ποσοστά, εἰς ἄλλο μισθός, ποσοστά καὶ ἀμοιβή, εἰς ἄλλο μισθός καὶ ἐνδύματα κ.τ.τ. Διὰ τοῦτο κρίνομεν ἀναγκαιότατον νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἐν τῇ ἐταιρίᾳ ἡμῶν αἱ διατάξεις αἱ ἐπιβεβλημέναι ὡς πρὸς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους.

Αἱ ἀνασκαφαί, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, γίνονται ἄνευ προτέρας ἀποφάσεως τοῦ συμβουλίου καὶ ὡς πρὸς τὸ εἶδος καὶ τὴν ἔκτασιν τοῦ ἔργου καὶ τὸν καθορισμὸν τοῦ ἀνωτάτου ὄρου τοῦ ἡμερομισθίου. Ἀντὶ τούτων οἱ ἐπὶ τῶν ἀνασκαφῶν λαμβάνοντες χιλιοδραχμον προκαταβολὴν ἀπὸ τοῦ ταμίου ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀποφάσεως ἀπέρχονται εἰς τὴν ὀρισμένην χώραν, ἀνασκάπτουσι δι' ὅσων θέλουσιν ἐργατῶν καὶ μὲ οἰονδήποτε ἡμερομισθίου καὶ μεθ' ἡμέρας συντάσσουσι καταστάσεις, λαμβάνουσι ἀποδείξεις, προσερχόμενοι ζητοῦσι τὴν πληρωμὴν ἐν ἰδίῳ ὀνόματι καὶ λαμβάνοντες ἀπέρχονται. Τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται. Ἐνεκα τοῦ μὴ καθορισμοῦ τῶν ἀνασκαφῶν συνέβη ὥστε διὰ τὰς ἀνασκαφὰς τῆς Ἐλευσίνος ἐδαπανήθησαν τὸ ἔτος τοῦτο μετὰ τοῦ ἐπιστάτου κ.λ.π. ἐξόδων εἴκοσι χιλιάδες δραχμῶν καὶ πλέον, ἥτοι τὸ ἥμισυ τοῦ ὅλου τῶν δι' ἀνασκαφὰς δαπανῶν τοῦ ἔτους ἔνεκα τούτου

προς τῷ ὑπάρχοντι ἐκεῖ ἀγραμμάτῳ ἐπιστάτῃ μὲ μισθὸν δραχμῶν διακοσίων μεταβαίνει καὶ εἰς σύμβουλος, συντάσσει ἐν ἰδίῳ ὀνόματι τὰς καταστάσεις καὶ ἐπανερχόμενος μετέχει τῆς ἐγκρίσεως λαμβάνων καὶ ὁδοιπορικὰ πεντήκοντα σχεδὸν δραχμὰς τὸν μῆνα· διὰ τοῦτο πάντα σχεδὸν τὰ ἐντάλματα ἐκδίδονται ἐπ' ὀνόματι οὐχὶ τῶν δικαιοῦχων καὶ ἐξοφλοῦνται ὑπὸ τρίτων ἄνευ πληρεξουσίου· διὰ τοῦτο οὐδ' ἐξετάζεται διὰ τίνα λόγον τὰ ἡμερομίσθια ἐν μὲν Ἐλευσίνι ἀνέρχονται εἰς δραχμὰς τέσσαρας, εἰς Ἴλισσὸν 3,50, εἰς δὲ τὴν Ἐπίδαυρον καὶ τὰς Μυκῆνας εἰς ποσὸν κατώτερον τῶν τριῶν δραχμῶν, πρόκειται δὲ περὶ χιλιάδων ἡμερομισθίων. Ὅτι προσήκων ἔλεγχος δὲν γίνεται τῶν καταστάσεων ἀποδεικνύεται ἐκ δύο γεγονότων τῶν ἐξῆς· πρῶτον αἱ ἀποδείξεις εἶνε γεγραμμέναι ἐπὶ χαρτοσήμου ἀκαταλλήλου, αἱ ὑπογραφαὶ τῶν ἀγραμμάτων ἐργατῶν ὑπ' οὐδενὸς κυροῦνται, μόνον τῆς ἐν Ἐπιδαύρῳ πᾶσαι αἱ ἀποδείξεις εἶνε κεκυρωμέναι ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας δημοτικῆς ἀρχῆς· δεύτερον ἐν δυσὶν ἀνασκαφαῖς, τῇ ἐν Ἐλευσίνι καὶ τῇ ἐν Ἴλισσῷ, καὶ ἐν τρισὶ καταστάσεσιν ἐκάστης φέρεται ἐργάτης ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον ἐργασθεὶς τὰς αὐτὰς ἡμέρας ἐν ἀμφοτέραις ταῖς ἀνασκαφαῖς (ὄρα ἐντάλματα 250, 251, 270, 274, 280, 283 καὶ τὰς συνημμένας καταστάσεις) μόνη διαφορὰ μεταξὺ τῶν δύο ἀνασκαφῶν εἶνε ὅτι ἀγράμματος ὢν ὁ ἐργάτης οὗτος ὑπογράφεται δι' ἄλλου ἐν τῇ ἀποδείξει τοῦ ἐνὸς καὶ δι' ἄλλου ἐν τῇ ἀποδείξει τοῦ ἐτέρου τόπου. Ἐὰν ἐγένετο ἔλεγχος τῶν καταστάσεων, βεβαίως θὰ ἀνεκαλύπτετο πῶς συνέβη ἢ ταυτότης ὀνόματος καὶ ἐπιθέτου.

Πλὴν τούτων εὐρίσκομεν οὐχὶ ὀρθὸν καὶ τὸ ὅτι μισθοὶ φυλάκων τοῦ 1892 πληρόνται δι' ἐντάλματος εἰς ὑπάλληλον τῆς ἐταιρίας καὶ οὐχὶ τὸν δικαιοῦχον· δι' ἐνὸς ἐντάλματος πληρόνται εἰς φύλακά τινα μισθοὶ τριῶν τοῦ 1892 μηνῶν καὶ ἐνὸς τοῦ 1893, ἐν δὲ τῷ ἡμερολογίῳ ἀναγράφονται μισθοὶ τριῶν μηνῶν τοῦ 1892. Τοιαῦται τυπικαὶ ἀταξία εἶνε καὶ ἄλλαι, ἃς παραλείπομεν, ἵνα μὴ καταπονήσωμεν ὑμᾶς.

Ἐπιζημίους λίαν διὰ τὴν ἐταιρίαν εὐρίσκομεν καὶ τὰς διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου προκαταβολάς, αἱ ὁποῖαι κατὰ μικρὸν αὐξήθεισαι ἀνῆλθον εἰς τὸ σεβαστὸν ποσὸν τῶν 82,390,57, ἀνα-

γραφόμεναι μάλιστα ἐν τῷ ἰσολογισμῷ ὡς περιουσία τῆς εταιρίας, ἐνῶ εἶνε γνωστὸν ὅτι οὐδὲν θέλομεν λάβη, μὴ ὑπάρχοντος νόμου περὶ τούτων. Διὰ τῶν προκαταβολῶν τούτων, τῶν ἄνευ λόγου γενομένων, κατὰ τὸ πλεῖστον ἠγοράσθησαν οἰκίαι ὧν μία ἢ τοῦ Τυπάλδου ἀντὶ τεσσαράκοντα χιλιάδων δραχμῶν, καὶ οἰκόπεδα, ἐπὶ τούτων οὐδὲν δικαίωμα ἔχει ἡ εταιρία οὐδὲ ἐνήργησέ τι χρήσιμον τῷ ἑαυτῆς σκοπῷ. Μόνος ὁ προϋπολογισμὸς τῶν δαπανῶν, ὑπὸ τῆς συνελεύσεως ψηφιζόμενος, θὰ κλείσῃ διὰ παντὸς καὶ ἐρμητικῶς τὰς πύλας τῆς ἐξόδου ἀνεπιστρεπτὴ χρημάτων τῆς εταιρίας, τὰ ὅποια κατὰ δραχμὴν εἰσέρχονται καὶ κατὰ χιλιάδας ἐξέρχονται.

Καὶ αἱ ἐπισκευαὶ καὶ ἀναστηλώσεις ἐγένοντο κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν οὐχὶ μετὰ τῆς προσηκούσης προσοχῆς καὶ φειδοῦς.

Ἠγοράσθησαν βιβλία χιλιάδων τινῶν δραχμῶν ἄνευ οὐδεμιᾶς τοῦ συμβουλίου ἀποφάσεως οὔτε πρὸ τῆς ἀγορᾶς οὔτε μετ' αὐτῆν· ἡ βεβαίωσις τοῦ ἐπιμελητοῦ ὅτι παρελήφθησαν καὶ ἡ θεώρησις ὑπὸ τοῦ γραμματέως οὐδὲν κῦρος λογιστικὸν ἔχουσιν οὐδὲ δικαιολογοῦσι τὴν δαπάνην. Κακῶς δὲ τὰ ἐντάλματα ἐξεδόθησαν ἐπ' ὀνόματι ὑπαλλήλων τῆς εταιρίας, ἀφοῦ οἱ βιβλιοπῶλαι εὕρισκονται ἐν Ἀθήναις. Δηλοῦμεν δ' ὅτι τὴν βιβλιοθήκην εὔρομεν ἐν τάξει ὡς καὶ τὰ ἀγορασθέντα τὸ λῆξαν ἔτος βιβλία· εἰς οὐδὲν ὅμως χρησιμεύει ἡ σπουδαία αὕτη βιβλιοθήκη εὕρισκομένη ἐκεῖ μακρὰν ἐν τῷ πολυτεχνείῳ ἀπρόσιτος καὶ τοῖς ἐταίροις καὶ παντὶ ἄλλῳ.

Ἡ ἀγορὰ ἀρχαίων ὑφ' ἐνὸς ἄνευ προηγουμένης ἐγκρίσεως ὑπὸ τοῦ συμβουλίου στηρίζεται ἐφ' ἐνὸς πρακτικοῦ τοῦ 1887. Ἀλλὰ τὸ πρακτικὸν τοῦτο ἰσχύει κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν μόνον τὸ ἔτος ἐκεῖνο, πλὴν δὲ τούτου μετὰ τὰς γενομένας ἐν τῷ συμβουλίῳ συζητήσεις καὶ παρατηρήσεις δίκαιον καὶ ὀρθὸν πᾶσα ἀρχαίου ἀγορὰ νὰ γίνηται μόνον μετ' ἀπόφασιν τοῦ συμβουλίου. Ἀνακοινοῦμεν δ' ὅτι ἡ πρὸς τὸ ἐθνικὸν μουσεῖον παράδοσις τοῦ μουσεῖου τῆς εταιρίας περατοῦται ἐντὸς ὀλίγου καὶ οὕτως ἐλλείπει τὸ μουσεῖον τῆς εταιρίας.

Ὡς πρὸς τὰ ἐξόδα τοῦ λαχείου παρατηροῦμεν α') τὰ ποσὰ τῶν κερδησάντων ἀριθμῶν πρέπει νὰ πληρόνωνται πρὸς αὐτοῦς

τοὺς κερδήσαντας καὶ οὐχὶ δι' ἐντάλαματος ἐπ' ὀνόματι τοῦ διαχειριστοῦ· β') ἀνάγκη κατὰ τὰ ρηθέντα νὰ κρατῶνται βιβλία κανονικῶς καὶ νὰ λαμβάνωνται ἀποδείξεις διὰ τὴν προμήθειαν· γ') αἱ εἰσπράξεις νὰ εἰσάγωνται ἄνευ ἀναβολῆς· δ') αἱ ἀπώλειαι νὰ βεβαιῶνται ἐπισήμως καὶ νὰ ἐπιβαρύνωσι τὸν ὑπαίτιον· τοῦτο λέγομεν διότι εἶδομεν ἐν πρακτικῷ τινι ἀναφέροντα τὸν ταμίαν πρὸς τὸ συμβούλιον ὅτι ἀπωλέσθησαν γραμματῖα ἐν Γυθείῳ καὶ ἐν Λαμῖᾳ χωρὶς νὰ ἀναφέρῃ καὶ τὸ ποσὸν καὶ τοὺς ἀριθμοὺς τῶν ἀπολεσθέντων, ἐπίσης ὅτι ἀπωλέσθη μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Κορίνθου φάκελλος καὶ δὲν ἀναφέρει οὔτε τὸ ποσὸν τῶν ἐν τῷ φακέλλῳ γραμματίων, οὔτε τοὺς ἀριθμοὺς, οὐδὲ ποῖα ἐνέργεια ἐγένετο ὥστε νὰ εὐρεθῇ ὁ ὑπαίτιος τῆς ἀπωλείας καὶ ὑποχρεωθῇ εἰς τὴν πληρωμὴν, ἀλλ' ἀπλῶς ἀνακοινοῦται τοῦτο πολὺ μετὰ τὴν κλήρωσιν καὶ ἅπαντα τὰ οὕτως ἀπολεσθέντα πίπτουσιν ἐπὶ τῆς ἐταιρίας (ὄρα πρ. Ζ', 14 Δεκεμβρίου 1893).

Ἰδίας μνείας κρίνομεν ἀξίαν καὶ τὴν δαπάνην εἰς συνδρομὰς συγγραμμάτων, ἀνελθοῦσαν τὸ ἔτος τοῦτο εἰς δραχμὰς 6977 καὶ εἰς τρεῖς ἐν προτέρῳ ἔτει. Ἀσχέτως πρὸς τὸ δικαίωμα ταιαύτης συνδρομῆς ἐπὶ τοῦ καταστατικοῦ σθηριζόμενον δυνάμεθα πρὸς στιγμὴν νὰ δεχθῶμεν ὅτι δύναται νὰ παρασχεθῇ συνδρομὴ ἀνάλογος πρὸς ἔκδοσιν συγγραμμάτων ὠφελίμων τῇ ἀρχαιολογίᾳ, ἀλλ' ἐπιθυμοῦμεν ἢ ταιαύτη συνδρομὴ νὰ δοθῇ ὄχι ὡς ἀντάλλαγμα ἰσαξίων ἀντιτύπων, τὸ συμβούλιον ὅμως εἶχεν ἄλλοιαν γνώμην, ἥτοι ἀντὶ τῶν δεκακισχιλίων δραχμῶν ἔλαβεν ἰσάξια ἀντίτυπα, ὧν τινὰ ἐτιμῶντο ἑκατὸν καὶ πλέον δραχμῶν ἑκάστον. Μετὰ τὴν πληρωμὴν καὶ τὴν παραλαβὴν τῶν ἀντιτύπων τὰ βιβλία ἦσαν πλέον ἀναφαίρετος τῆς ἐταιρίας περιουσία καὶ ἔπρεπε νὰ φυλάσσηται ἀσφαλῶς, δυναμένη νὰ ἀπαλλοτριωθῇ μόνον ἀποφάσει τῆς συνελεύσεως δι' ἀνταλλαγῆς βιβλίων ἢ δι' ἄλλου τρόπου. Τοῦτο τὸ κατὰ πάντα ὀρθὸν καὶ νόμιμον δὲν ἐγένετο ἀλλὰ τὸ συμβούλιον διένειμε δι' ἰδίας ἀποφάσεως ἅπαντα τὰ ἀνήκοντα πλὴν δύο ἐξ ἑκάστου.

Ἀντὶ τῶν ἐν Τραπεζῇ ἀτόκων καταθέσεων φρονοῦμεν ὅτι συμφέρει μᾶλλον τῇ ἐταιρίᾳ ἢ δι' ἐντόκων τοῦ δημοσίου γραμματίων

διάθεσις, τὰ ὅποια καὶ προεξοφλοῦνται ἐν ἀνάγκῃ, οὕτω δὲ μένουσι κεφάλαια ἄγωνα.

Τὸ ὑπόλοιπον τῆς 31 Δεκεμβρίου βεβαιοῦται μόνον ὑπὸ τοῦ διαχειριζομένου τὰ τῆς ἐταιρίας, ἡμεῖς δὲν εἶχομεν τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον πρὸς ἐξακρίβωσιν. Ἐκ τούτου λαμβάνοντες ἀφορμὴν συνιστῶμεν τὴν ὑπαρξίν ἐλεγκτικῆς ἐπιτροπείας μονίμου δι' ὅλου τοῦ ἔτους, ἀσκούσης διαρκῆ ἔλεγχον, βεβαιούσης τὸ ὑπόλοιπον τῆς 31 Δεκεμβρίου ἐκάστου ἔτους καὶ κλειούσης τὰ βιβλία καὶ τὰ στελέχη τῶν ἀποδείξεων καὶ ἐνταλμάτων.

Πλὴν τῶν ἐν τῇ διαχειρίσει ἀταξιῶν δὲν δυνάμεθα νὰ ἀποσιωπήσωμεν καὶ τινα εἰς τὴν διοίκησιν ἀποβλέποντα. Οὐδέποτε ἐν οὐδεμιᾷ συνεδρίᾳ, τῶν δεκαεννέα γενομένων δι' ὅλου τοῦ ἔτους, παρίστανται πάντες οἱ τὸ συμβούλιον ἀποτελοῦντες, ἀλλὰ τὸ πολὺ ὀκτῶ καὶ συνηθέστατα ἔξ ἀποτελοῦσι τὴν ἀπαρτίαν ἐπ' ἑνδεκα, τινὰ δὲ πρακτικὰ φέρουσι τὰς ὑπογραφὰς πέντε μόνον μελῶν. Σπουδαιότατον εἶνε ὅτι ὁ πρόεδρος ἀπὸ τῆς 26 Νοεμβρίου 1892, ὅτε προέτεινεν οἰκονομίας καὶ δὲν ἐγένοντο δεκταί, ἀπέσχε τῆς ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων καθ' ὅλον τὸ 1893, εἰς δὲ σύμβουλος ἐν ἀγνοίᾳ τῆς συνελεύσεως παρητήθη καὶ δὲν μετεῖχε τοῦ συμβουλίου ἀπὸ τριετίας, οὕτω τὸ συμβούλιον ἀπὸ ἑνδεκαμελοῦς ἐγένετο πράγματι ἑνεαμελές. Τὸ ἄτοπον τοῦτο προέρχεται καὶ ἐκ τῆς ἀτελείας τοῦ καταστατικοῦ, διότι δὲν προβλέπεται τοιαύτη περίπτωσις οὐδὲ ὀρίζεται τὸ πρακτέον οὐδὲ ἐκλέγονται ἀναπληρωματικὰ μέλη, ὅπως ἐν παντὶ τοιοῦτῃ σωματείῳ. Εὐχόμεθα νὰ ἀρθῶσι τὰ κωλύματα ταῦτα καὶ αἱ συνεδρία νὰ γίνωνται συχναὶ καὶ πλήρεις καὶ νὰ ἐρευνῶνται μετὰ τῆς προσηκούσης σοβαρότητος τὰ εἰς τὴν προκοπὴν τῆς ἐταιρίας καὶ τῆς ἐπιστήμης συντελοῦντα.

Αὕτη ἡ τῆς ἐταιρίας ἡμῶν κατάστασις, ἐξεθήκαμεν ταύτην ἐν πιστῇ ἀκριβείᾳ κατὰ τὸ δυνατόν. Καταλήγοντες δὲ ἀπὸ κοινῆς μὲν ψήφου προτείνομεν νὰ τεθῆ ἐπὶ τέλους τελεία εἰς τὰς

παρατηρηθείσας ἀνωμαλίας και δὴ α') νὰ συνταχθῆ ἄνευ ἀναβολῆς πλήρες και ἀκριβές κτηματολόγιον· β') νὰ καταρτισθῶσι τὰ τρία ὑποδειχθέντα λογιστικά βιβλία και νὰ τηρῶνται διπλογραφικῶς και ἐν πάσῃ ἀκριβείᾳ και κανονικότητι· γ') νὰ ἀνευρεθῆ και ἀναγραφῆ τὸ ὅλον τῶν δαπανηθέντων διὰ τὴν βιβλιοθήκην εἰς ἀγορὰν βιβλίων και δετικά· δ') νὰ μὴ συγχέωνται αἱ δαπάναι κατὰ τὴν ἀναγραφὴν ὥστε νὰ συμφύρωνται τὰ ἀνόμοια και νὰ ἀποχωρίζωνται τὰ συμφυῆ· ε') νὰ καταρτισθῶσι τὰ τῆς διαχειρίσεως τοῦ λαχείου βιβλία ὡς διετυπώσαμεν σαφῶς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν· ς') ἐπὶ τῶν μισθῶν, ἐπιμισθίων και ὁδοιπορικῶν νὰ ἐφαρμόζωνται αἱ περὶ δημοσίων ὑπαλλήλων διατάξεις· ζ') νὰ μὴ παρέχεται οὐδεμία δωρεὰ ἢ διανομὴ οἰασδῆποτε περιουσίας τῆς ἐταιρίας ἄνευ ἀποφάσεως τῆς συνελεύσεως· η') νὰ ὀρίζεται πρότερον ἢ ἐκτέλεσις πάσης ἀνασκαφῆς ἢ ἐργασίας και πάσης δαπάνης· θ') πᾶσα πληρωμὴ νὰ γίνηται πρὸς αὐτοὺς τοὺς δικαιοῦχος και οὐδέποτε πρὸς ὑπαλλήλους τῆς ἐταιρίας· ι') πᾶν ἔσοδον νὰ εἰσάγηται ἀμέσως εἰς τὸ ταμεῖον και νὰ διατίθεται ὡς τάχιστα ἀπὸ ὠρισμένου ποσοῦ· ια') αἱ ἀποδείξεις νὰ εἶνε κανονικαὶ και νὰ συνάπτωνται και τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά· ιβ') νὰ μισθωθῆ ἰδία οἰκία, ἐν ἧ νὰ τεθῶσι και τὰ γραφεῖα και ἡ βιβλιοθήκη και τὸ ἀρχεῖον, τοῦτο νῦν εὐκόλον, ὅτε θὰ παύσῃ ἢ διὰ τὸ μουσεῖον δαπάνη· ιγ') νὰ συντάσσεται προϋπολογισμὸς πλήρης, ἄνευ τοῦ ὁποίου νὰ μὴ ἐπιτρέπηται μηδὲ νὰ ἐκτελῆται πληρωμὴ· και ιδ') νὰ ἐκτελεσθῶσιν οἰκονομίαι προσήκουσαι ἐν πᾶσιν.

Μετὰ τὴν ὁμόφωνον ταύτην γνώμην οἱ δύο μὲν τῶν ἐλεγκτῶν, οἱ κκ. Ἰ. Μαρκόπουλος και Γ. Κεφάλας προτείνουσι α') τὴν ἔγκρισιν τῶν ὑποβληθέντων ἐτησίων λογαριασμῶν και β') τὴν σύστασιν ἐπιτροπείας μετὰ τῆς ἐντολῆς νὰ συντάξῃ ἐν τακτῶ χρόνῳ νέον καταστατικὸν τῆς ἐταιρίας, ἄνευ τοῦ ὁποίου ἀποβαίνουσιν, ὡς ἀπεδείχθη, μάταιαι αἱ καθ' ἕκαστον ἔτος παρατηρήσεις και συστάσεις τῶν ἐπιτροπῶν. Ὁ τρίτος δὲ τῶν ἐλεγκτῶν, ὁ και εἰσηγητῆς, φρονεῖ ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται αὐτῶ μετὰ τὰ λεχθέντα νὰ προτείνῃ ἔγκρισιν λογαριασμῶν οὐδὲ ἔχει δικαίωμα νὰ πράξῃ ἄλλο τι, ἀφίνει νὰ πράξῃ ἢ συνέλευσις ὅ,τι ἂν κρίνῃ ὀρ-

θὸν καὶ συμφέρον μετὰ τὰ ἐκτεθέντα. Ὁ αὐτὸς ἐλεγκτὴς καὶ εἰσηγητὴς, τὸ παρελθὸν ἔχων ὁδηγόν, καθ' ὃ μετὰ τὰς ἀρχαιρεσίας ἀναβαλλομένων τῶν προτεινομένων τροποποιήσεων δὲν καθωρθῶθη νὰ ἐπιτευχθῆ ἀγαθόν τι οὐδὲ νὰ γείνη τροποποιήσις τις, πιστεύων δ' ἀδιστακτικῶς ὅτι καὶ τώρα, ἐὰν προταχθῶσιν αἱ ἀρχαιρεσῖαι, δὲν θὰ γείνη τι, προτείνει νὰ μὴ προβῶμεν εἰς ἀρχαιρεσίας σήμερον ἀλλ' ἐπιτρέποντες εἰς τὸ συμβούλιον νὰ διοικῆ μέχρι νέων ἀρχαιρεσιῶν νὰ ἐκλέξωμεν ἀμέσως σήμερον τριμελῆ ἢ πενταμελῆ ἐπιτροπεῖαν πρὸς σύνταξιν νέου ὀργανισμοῦ τῆς ἐταιρίας, ὀρίζοντες χρόνον τῆς συντάξεως καὶ ἐπιψηφίσεως τούτων ὑπὸ τῆς συνελεύσεως, ὁπότε μετὰ τὴν κύρωσιν τοῦ νέου ὀργανισμοῦ νὰ προβῶμεν εἰς ἀρχαιρεσίας. Ἐὰν σήμερον προβῆ ἢ συνέλυσιν εἰς ἀρχαιρεσίας, δὲν πρέπει νὰ προσδοκῶμεν τι πλεόν, ἢ ἐταιρία θὰ βαδίζῃ ὡς ἐδείχθη ἐν τῇ ἐκθέσει, τὰ πάντα θὰ εἶνε κυκεῶν ἀνεξηρεύνητος καὶ μάταιος πᾶς ἐν τῷ μέλλοντι ἔλεγχος, διότι πάντα γενήσονται ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Μαρτίου 1894.

Ἡ ἐλεγκτικὴ ἐπιτροπεῖα

Π. Ι. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

Ι. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ

Γ. ΚΕΦΑΛΑΣ.